

Sammanfattning för projektet “Röjning och viltskador – en storskalig experimentell studie”

Med hjälp av anslag från Håkanssons stiftelse m.fl. anlades år 2001 en försöksserie i 13 blandbestånd spridda över Sverige. Planterad tall utgjorde huvudstammar och naturligt föryngrad björk betraktades som röjstammar. Huvudstammarna var ca 3 m höga och tre behandlingar testades:

1) konventionell röjning strax ovan markytan; 2) toppröjning i brösthöjd; 3) ingen röjning.

Behandlingarna utfördes på stora ytor (> 1,5 ha) inom resp. bestånd. När försöket startades fanns inga skillnader, vad gäller andel skadade huvudstammar, mellan olika behandlingar. Tre år efter röjning hittades tydliga skillnader mellan behandlingarna med avseende på andel huvudstammar av tall som var allvarligt skadade (3–12 %), samt andel huvudstammar som antingen var döda eller allvarligt skadade (ingen röjning = 20 %, konventionell röjning = 10 %, toppröjning = 5 %). Skadorna var främst orsakade av älg. På provytorna upptäcktes inga skillnader mellan behandlingar när det gäller antalet pelletshögar från älg. Fodermängden var dubbelt så stor på oröjda ytor jämfört med ytor som hade röjts. De flesta vinterbetten av älg hittades på oröjda ytor, medan toppröjda ytor uppvisade minst antal vinterbett. Vid årlig analys av färska (vinter) älgskador användes alla tallstammar (inte bara provträden) på provytorna; andelen tallar med färska skador var generellt låg (1 - 3 %) och den lägsta nivån observerades på toppröjda ytor alla tre åren. Resultaten indikerar att toppröjning leder till den lägsta ackumulerade skadenivån. Studier på provträd visade att toppröjning resulterade i att färre huvudstammar av tall blev allvarligt skadade/dödade av älgbete jämfört med ingen röjning (statistiskt signifikant skillnad) och konventionell röjning (ej statistiskt signifikant skillnad).